

REGÉLŐ.

PESTEN csötörtökön martius 27^{kén} 1834.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csötörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. boritéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Képek nélkül egy ezüst forinttal olcsóbb. Buda-pestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóírásnak egyes száma 24 kr; egyes kép 12 kr. p. p.

TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

A' megsebesült. *(Folytatás.)*

Következő napon este felé egy ágyúra találtunk, melynek kerekei a' porhanyó töltés (Damm) sárfenekébe annyira bele süllyedtek, hogy semmi erő ki nem szabadithatá. Mellette egy döglött ló 's még néhány kevéssé távolabb fekvő eléggé bizonyították, milly erőködéssel akarák ezen ágyút megszabadítani. „Itt — monda barátom — méltó halál-ágyat találok egy halálig fáradt katonának — ezen túl egy lépést se tovább!” — Ezzel végképp elbágyadva az ágyúra dült, melynek csövét átkarolá, 's ajkairól a' pihenésnek ezen első pillanatában egy csaknem kedves mosolygás lebege felém.

„Legalább — viszonzám a' legreménytelenebb szerencsétlenség mély gúnyjával (ironia) — egy szekeret már csak még is találtunk.

„Egy postakocsit — mosolyga amaz keserűn, — mely már sok becsületes legényt a' túlvilág első statiójára vitt, hova én is utazom.”

„Majd sebed után fogok nézni Imre.”

„Utóljára” monda buslakodva.

A' félig elszakadozott kötegeket feloldozám, 's néma iszonyattal mutatók a' fekete, és setét veres foltra, mely a' sebtől fel felé húzódék.

„Itt van ni! figyelmeztete most — egy illy üszögbélyeg, mely a' legbecsületesb legényt is diszesítheti, nem sokára eltompítja szívemet.”

Nekem már nem volt reményem, se reám, se reá nézve. Össze kúcsolám tehát kezeimet 's hallgatók.

„Hogy én elvesztem bajtárs! azt látod — szólla tovább — de most arra kérlek te hív lélek, mentsd-meg magadat, rajtam már ugy se tudsz segíteni.”

„Ismerem kötelességemet“ — állék lassan elfojtva érzésemet.

„A' te kötelességed — monda ő — nekem az utolsó szolgálatot megtenni.“

„Azt megteszem öcsém: — bizonyítam, 's kardomra mutaték — egy sirásónak se volt még jobb kapája.“

„Bohó! — nevette ő — mintha a' katonának nem volna mindegy, akár a' hant alatt, akár felette feküdjék. Mi gondom nekem, akár férgek, akár farkasok lakozzanak rajtam; bajtárs! nekem egyéb kérésem volna.“ —

Ezzel ugy látszék, mintha valamelly hosszú tartós lélek-keservbe merülne, és szava elállott. Nagy cseppek folynak alá fekete bajuszára, 's onnét kezemre, melly még a' kötéssel foglalatatoskodék. Én fájdalomt hallgatással tisztelém-meg, de meg nem állhatám kis idő mulva, hogy rá ne tekintsek.

„Ne tarts vén asszonyoknak Fridrik! — monda erre lágyan — a' halál magában véve semmi, kivált ha már az élet egy lövet puskaport sem ér. — De, szivem barátja! némellykor csak van az ember életében még egy horgoeska, ott, hol ördög se gyanítaná, és az szaggatja a' lelket, ha ugy rögtön elkell bocsátani.“

„No 's?“ —

„Igen — no 's — én szerelmemet gondolom.“

„Hah! — távozni, és megválni — az fáj — de ezt a' katona megszokja. Különb-en-is: a' hány város

„Maradj kérlek a' közönséges feslettség e' vigasztalásával — kiálta mélyen érdekelve — vagy legalább felőlem és szent szerelmem felől ne gondolj ollyas mit.“

„Hoho — talán csak olly roszul nem áll a' dolog!“

„Jól van, én megengedem, hogy nevetess, ha illy körülményeket gondolhatsz magadnak; de kívánom tőled, adj hitelt egy haldokló embernek, ha ő lelkére 's idvességére esküszik! hogy Amáliához viselt szerelmem első 's egyetlen volt. Tisztán és fedhetlen viselem leánykám emlékét szivemben. E' kar kivüle soha mást nem ölelt.“

Én sokaig hallgaték, és Stralsundban volt első szerelmemre vissza gondolék. Akkor ugyan én is illyes mit éreztem; de ezzel második, harmadik szerelmem is eszembe jutott, 's vége volt virág korom hajnal-álmának.

„Ez sokat mond, szegény barátom“ szölké hozzá hoszszú hallgatás után, hogy a' beszédet ismét folyamatba hozzam.

„Sokat? — mosolyga ő — inkább keveset! — De halljad, miképp volta' történet. — Apám becsületes parasztember, 's majoros volt egy gazdag polgár jószágán. Ennek leánya a' kis Amália szerfelett csinos gyermek, én pedig kedveskedő 's készséges ifioncz, mintegy öt évvel idősb nála. Sok alkalmat szerzék magamnak, hogy a' nyájas és szelid gyermekkel enyelegjek; kis kocsijában huzgáltam, elkísértem a' kertbe, sőt még a' mulató ligetbe is; segíték neki virágot nevelni, kertjét elrendelni — szóval, későbbben Lafontainetól egy románt olvasék, 's éppen olyan volt viszonyzatunk is. A' falusi iskolába járván szorgalmas valék; írni, számolni megtanultam. Midőn az öreg urnak, Amália édes apjának, eszébe ötlék, hogy a' fiúban egy iskolamester is rejtezhetnék. Jót teszek vele, gondolá magában, 's néhány hetek múlva a' városba küldetém gymnasiumra; a' praeparandiát hallgatám, 's magános házakban tanítottam, és végtére annyira felsegítém magamat, hogy jótévőm segedelme nélkül ellehettem. Hogy ezt neki megmondjam 's illő köszönetemet kijelentsem, vissza menék egykor Amalia apjának jószágára. Kiterjesztett karokkal fogadott az öreg a' csudálkozásnak' illy hangos kifejezéssel: milly nagy levék, milly szép és módos. — Az anya, és ő — milly felséges alakot láttam itt előttem állni, milly szép lett ő! — Ekkor kimondhatlan vágy fogott-el; én végkép megvarázsoltattam valójától.“

Megdicsőült és könnyektől ragyogó szemekkel tekinté barátom e' szavaknál az alkonyinak bibor egére, azután ismét lecsukódtak pilláji, erős férjfiás mellje nehéz sohajtásokra emelkedék, 's azután lassan mérséklett hanggal sohajtá: „Ó vajha örökre zöldelne az ifiú szerelem szép ideje!“

Az érzetnek e' gyengéd mélysége, mint egy új világ, szerfelett furcsán hatott reám. Kezét némán megszorítám, 's midőn feltekintve szememben is látá a' rokonérzés tanújit ragyogni, akkor felém mosolyga, és szavait folytatá:

„Azt csak elhiheted, hogy elég eszem volt egy illy összeköttetésnek illetlen, és lehetetlenségét átlátni. Ő is illy formán érzett. De mind kettőnktől szívünkkel együtt az ész

elfutott, 's e' tévedésből a' visszatérésről gondolkodni éppen olly lehetetlen volt, mint a' megállapodásról. Már huszonegyedik esztendőmet érem-el, midőn katonának vitettem. Szerelem és fájdalom közt váltunk-meg egymástól, de egyszersmind egy fentebbi szükségnek csendes megismerésével. — Remegve nyultam a' koczka-edénybe. „A' legnagyobb szám, a' legfelsőbb szám! — „szabad!“ kiáltának valamennyin. Én haza sieték. „Isten akarja, a' sors szava határozott“ monda innepiesen leánykám, kezét szívére tévén, 's mint újra eljegyzett lelkesülve dült karjaimba. De esztendők után esztendők multak a' nélkül, hogy viszonyzatink fordulásában világosság vagy remény keletkezett volna. Igaz ugyan, hogy iskolamesterré levék, mert az öreg meghalt; de lehetett-e azért uraságom leányát megkérnem? mindketten igen jól ismertük a' különben szives öreg urnak e' dologbeli elveit (principiumit). Már Amália több kérőket ezer kifogásokkal elutasita. Rólam se tudták, mit gondoljonak az eladó leányoknak anyjaik. Iskolai tanításimnak pontosan megfelelttem; de ember-kerülővé lettem. Csak az esti órákban, mellyekben a' mulató kertben találkozáink, éledének-fel lelkünk kölcsönösen. Illy alkalommal jelenté egykor Amáliám, hogy egy fiatal gazdag földes ur kérte légyen kezét, 's apja minden szabadkozó (vonakodó) okait e' szavakkal utasítá-el magától: „Talán nem fiatal, szép, gazdag 's jó hírű? mi kell több egy leánynak? — te hozzá mégy, vagy én holnap valamelly távuli rokonomhoz vitetlek, és senki se tudja-meg hova; ott száz mértföldre innét nem bánom álmodozhatsz, 's ezzel punctum.“ Ekkor haragosan el-akara távozni, de a' leány szive fellángolt, kétségbe esve veté magát atyja lábaihoz, 's megvallá szent, tiszta és véghetetlen szerelmét. Ekkor mintha öngyengességét félténé az apa, halaványan remegve állott előtte: „elfajzott!“ — menydörgé most, 's a' leányt magától eltaszította, úgy hogy már az a' nélkül is félig alélt szüz a' padozatra esék — „ezt soha se reméld! véleményed balgatagság, és ő bűnhődni fog érte; neked el kell menned.“ — Ez történt egy óra előtt.

„Ha ez így van, akkor hátra lépek“ szóllék fájdalmasan; de a' történet iszonyú balgatagságomat, egész nagyságában lelkem elejébe idézte. Most Amáliával elválásunk tervéről olly nyugalommal és megfontolással beszéllek,

melly egy férjfiás elszántság erejéből léphetett csak elő. Az ő feleletei éppen olly nyugottak 's rendkívül hidegek valának. Midőn tőle megváltam, örökre megváltam — ajkai élettelenek, hidegek valának. Szemeinek könnye 's karjainak ereje nem volt, hogy átölelhessen. Ekkép megválva tőle észrevétlenül haza érkezém. *(Végzet következik.)*

Székes-fehérvári hős asszonyok.

Nem csak magyar hazánkat, de egész Európát is megréztenté Szoliman török császár Mohamed rajaival. 1543-dik esztendőben sz. János nyaka vágása napján Székes-Fehérvart szállá-meg, 's feltevé magában, hogy ezen főhelyet, melly a' hajdani magyar királyok koronázási 's temetkezési városa volt, még azon napon hatalma alá hódítsa. Reá hajtá tehát erős dandárit, 's keményen ostromoltatá a' megrémült várbelieket. Látván az asszonyok a' város veszedelmét, kedves lakhelyök oltalmára kiálták egymást. Nem vala sikertlen a' buzditás, mert ki csak mehetett, sietett a' bástyákra. De főképpen egyik közülök a' sánczon álló férjfiak közé állott egy éles kaszával, 's olly bátran, olly erővel vitézkedék ottan, hogy egy vágására két Töröknek feje is gördült lába elejébe.

Nagy-váradi hős asszonyok.

Midőn a' Török Nagyváradot, országunk ezen hajdani bástyáját, 1660-dik esztendőben megszállaná, 's már a' falakon szakadatlan ágyúzás által elégséges rést törött volna a' behoránásra, közönséges ostrom zaja hallatszott. Mire a' várbán volt magyar asszonyok égő szurkot öntöztek az ostromlókra, a' feléjek közelített Jancsárokat szakáloknál megrakadván földre tiporták, 's azokat kontyoktól fogva sarkokig olvasztott ónnal önték-le, végre a' tört résekből szedett kövekkel hajgálák 's verik vala agyon a' sánczokon mászkáló, 's falakon hágdosó Törökséget.

É L E T - T Ö R T É N E T .

Magyar Herkulesek.

(A' két elsőt lásd a' mult évi 38-ik számban).

3) **A n d o r á s** az Andrassy familiának legelső ismert törzsöke a' Scythiából jött magyar kapitányok véréből származott. Szent István koronázásakor tartott pompa alkalmával egy külföldi híres bajnokkal lépe párviadalra, kinek sisakos fe-

jét jobb vállával úgy leüté, hogy az egy felé, többi teste pedig másfelé hullana. — Andorás ezen erőremekéért az Erős nevet, 's az Andrássy nemzetség ismeretes czimét nyéré.

4) B o t o n d, Kulpun fija, Árpád alatt híres hadi vezér, kiről Thuróczy ezt írja. „Midőn a' Magyarok Byzantzt meg szállották volna, egy goliát termetű görög bajnokkal, ki két vitézt hiva a' Magyarok közül maga ellen, egyedül állá ki bajvívásra. Előbb a' város érczkapuján mutatá ki erejét, mellyen egy bárdal olly rést vága, hogy azon egy 5 esztendő gyermek átbujhatott. Ezután ama goliáttal ütközék meg, kit egy órányi viadal után halva hagyott a' csatahelyen.

E. Emil.

J E L E S M O N D A S.

É l j ü n k.

Szedjük éltünk virágait

Szedjük, míg illatoznak,

Mig a' vig tavasz szellőji

Fürtinkben játszadoznak.

B a c s á n y i.

A' jó hír és név fáradhatlan munkásságunknak és szorgalmunknak többnyire későn érő gyümölcse 's végső jutalma; ennek pedig ellenkezője a' rossz szél hordta szárnyakon gyalázattal tapod minket.

R u e h i e t l M i k l ó s.

Boldogság. Nem a' földi javak birtoka, hanem azoknak bölcs használása és izelése teszen boldoggá.

R a m d o h r.

A p h o r i s m á k E r d é l y b ő l. Egy korhoz, egy időhöz sines szorítva a' szerencse. Némelyeknek gyümölcsöző, midőn még falóvát üli; másoknak akkor kezd előbb virágozni, mikor gyámbotra szorítja a' korosság; sokakat pedig mindig kísért. Kinek szive nem kíván többet, mint a' mennyit az ég rendelt számára, azt a' szerencse soha el nem ámitotta.

Igen is sokat fedeztünk fel már titkainkból annak, kitől csak egyetlen körülményünk megismertetését sajnálhatjuk.

iffj. T h o r o c z k a y L á s z l ó.

K Ö L T É S Z E T.

E l v á l á s.

Tündértája éltem hajnalának

Csendes völgy! — magányom szent helye!

Hol bájin a' fülmile dalának

Valóm egykoron édent lele,

'S annyi gyönyör-napjaim valának

Mig keblem hó vágyra nem kele,

Tőled is ah! szeretett magányom

Már elválni késztet sorsirányom.

Nyugot felé int az életpálya,
 Arra szállong borús képzetem,
 Hol derülven a' J ö v ő homálya
 Tán örökre virul életem.
 Hah! de mint a' tenger habdagálya
 Bús keservre ömlik érzetem,
 Ha visszanézek vágyam lakára,
 Mellytől a' kaján sors messze-zára.
 Isten hozzád éltem bájvilága
 Te messze tündöklő szép vidék!
 Eltűnt veled létem boldogsága,
 De emléked rózsaszinben ég,
 'S mint a' csalkert illatos virága
 Csillog reggel harmatozva még,
 Ugy ragyog csepje szemem könnyének
 'S bánaton lebeg feléd az ének.
 Bárha a' csalfa sors játszi kénye
 Engem felemel vagy mélybe vet,
 Mint nefelejts virit szűnt reménye
 Hogy végre hozzád vissza-vezet,
 Mert oda vágy keblem érzeménye,
 Mellyben él a' hiv emlékezet,
 'S ha majd zeng a' végóra kongása
 Te léssz keblem végső sohajtása.

O e x e l M ó r i c z.

K Ü L Ö N F É L E.

T o l l - m a g o k.

XXII.

Némelly könyv olyan mint a' tenger. Az ember egész nap és egész éjjel halászhat benne a' nélkül, hogy csak legkisebb halcskát is foghatna. De vannak olly könyvek is, mellyek a' leeresztett csatornához hasonlitanak, az embernek csak oda kell nyulnia.

XXIII.

Igen elhibázza az az észt, ki valamennyit egyért, nem egyet valamennyiért hisz teremtvé lenni.

XXIV.

Dünneman azt mondja: német országban ötödik elementum a' kávé; nálunk azt lehetne mondani, hogy — a' pipafüst.

XXV.

Ha egy szép leánykát rúttal látok az utszán sétálni, fogadni mernék, hogy ez amattól kérettetett a' sétálásra.

XXVI.

Kérdezzétek-meg a' legüresebb vers-faragót, nem fogja-e mondani, hogy ő már ötödik esztendejében csinált verset? ugy valamennyi kopasz agg legény, hogy haja már 20 esztendő óta hullott-ki.

G a r a y.

A' tolvaj és a' medvék. Két medvehordozók, kik a' rossz idő miatt tovább nem haladhatnak, Calvados helységben kénytelenek valának megszállni, 's állatjaikat az istállóba csukták. Mintegy órával később szinte oda szállt egy utas is, ki a' medvehordozókkal beszédbe ereszkedik a' nélkül, hogy tudná, kivel van dolga. A' medvehordozók éppen pénzt olvastak volt, 's azt valamely börtüszőbe téven az egyik az istállóba vitte. Ezt az idegen észre vette, 's midőn amazt üres kézzel látná visszajönni, azt hívé, hogy az pénzt ott elrejtette. Ejzel tehát halkan oda lopódzék az idegen 's a' setétben tapogatott; de egyszerre csak keményen megragadva érzi magát, 's egy izmos tenyér olly barátság-talanul czirógatá képét, hogy annak erős körmeit mélyen husában érzé. Erre az erszény-vadász iszonyú orditást kezdé; a' medvék hangjába vegyültek, 's végre e' tőrzett olly hangos lön, hogy az egész ház felébredett, 's éppen elég idején jöhettek még a' tolvajnak segítségére. Ugy találtatott azután, hogy a' hős nem csak pusztá dilettant, hanem hogy ezen dolgot mesterség gyanánt üzi; minek okáért őt, nem ugyan istállóba többé, hanem még is kalitkába zárták, hol a' bojtos komáknak körmeitől ment leszen, valamint az emberek az övétől.

Historiai quadrille. Parisban egy multkori bál alkalmával, melly 4,000 frankba került, egy quadrillben I-ső Ferencztől kezdett minden divatok használtattak — tehát valódi historiai quadrille volt.

100 esztendő s per. Január 15-kén a' norvégi legfőbb törvényszék ítélete által helybe hagyatott a' christiansund-i törvényszék ítélete, melly N i e l s d a r f e r Mariát azért, hogy egy lopott zseborát találtak birtokában, 's ő meg nem mutathatá, honnét jött birtokába, két hónapi fékház-büntetésre ítélte. — A' vád 100 esztendővel ez előtt történt.

Csere-rejtvény.

3. 4. Szép ha zöld és gyümölcsöz.
1. 3. Búcsú-szó kis gyermekhöz.
3. 2. Kárt tesz rét és vetésben,
'S hasznat varga kezében.
1. 3. 2. Egy maga ez nem lehet,
2. 3. 4. Fogatlan úgy nem tehet.
3. 4. 5. Hogyha rövid az első,
Ugy török tisztviselő;
3. 2. 5. Ismét rövid elsővel
Új nő lesz, 's forrón ölel.
4. 3. 2. 5. Régi Nádort 's falut tesz,
Ha másika rövid lesz.
1. 3. 2. 5. Csak hidegben láthatod.
3. 2. 1. 5. Ha érett, kaszállatod,
Kenyérnek nem igen jó,
5. 4. 3. 2. Nyulat fog, ha gyors futó.
1. 2. 3. 4. 5. Hős nemzetnek dúlt vára,
Cseh országban van párja.

Nagy Ignácz.

Előbbi rejtvény: 1) Borz. — 2) Veszprém.

Kérelem. Kike' folyóiratot csak fertály évre rendelték, ne terheltessenek a' közelítő új évnegyed végett mennél előbb rendelésüket megtenni.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiarcz 86. szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi, uri utsza 612.